

<http://hallofpeople.com/gr/>

Φερδινάνδο Πεσσόα

Ποιήματα

ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΟΣ
τεύχος 126, 2004
μτφ Μέμη Σπυράτου

XXX

Αν είμαι μυστικιστής είπατε;
Ναι Είμαι!
Είμαι αλλά μόνο με το σώμα,
Η ψυχή μου είναι απλή, δεν σκέφτεται
Ο μυστικισμός μου έγκειται
στην άρνηση της γνώσης
Σε μια ζωή χωρίς σκέψεις

Δεν με νοιάζει τι είναι η φύση, την τραγουδώ
Ζω στην κορυφή ενός λόφου,
σ' ένα μοναχικό ασβεστωμένο σπίτι..

Να ποιος είμαι!

XXXVIII

Ευλογημένος να είναι ο ήλιος
Που με όλους τους ανθρώπους μ' αδερφώνει
Γιατί όλοι οι άνθρωποι κάποια στιγμή της ημέρας
Τον κοιτάζουν όπως εγώ
Και σε αυτή την αγνή στιγμή,
τη γεμάτη γαλήνη και τρυφεράδα
Μ' έναν ανεπαίσθητο αναστεναγμό
Μετουσιώνονται στον αληθινό Άνθρωπο
Τον αρχέγονο,
Που έβλεπε τον Ήλιο να γεννιέται
Μ' ακόμα δεν τον λάτρευε

Γιατί αυτό είναι το φυσικό,
Πιο φυσικό κι από την λατρεία και του χρυσού
Και του Θεού και της τέχνης και της ηθικής

26-8-1930

Ζητώ συγγνώμη που δεν απαντώ
Αλλά δεν είναι δικό μου λάθος,
Αν δεν αντιστοιχώ
Σ' εκείνον που σε μένα αγαπάτε.

Ο καθένας μας είναι πολλοί
Εγώ είμαι αυτός που νομίζω,
Άλλοι με βλέπουν διαφορετικό
Και πάλι λάθος κάνουν.

Μη με παίρνετε γι' άλλον
Κι αφήστε με ήσυχο.
Αν εγώ δεν θέλω
Να βρω τον εαυτό μου
Γιατί οι άλλοι να τον ψάχνουνε;

Ίσως αυτή να είναι

Η τελευταία μέρα της ζωής μου.

Το χέρι το δεξί μου σήκωσα τον ήλιο χαιρετώντας.

Μα δεν τον χαιρετούσα για αντίο.

Ήμουν χαρούμενος

Που να τον δω ακόμα μια φορά μπορούσα.

-Αυτό ήταν όλο.

FERNANDO PESSOA ΠΟΙΗΜΑΤΑ
Εισαγωγή μετάφραση Γιάννης Σουλιώτης
Εκδόσεις PRINTA A έκδοση Γενάρης 2007

Δημοσιευμένο στο
vrelok.blogspot.gr/2015/01/198-fernando-pessoa-printa-2007-45.html

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ

(απόσπασμα)

Αξιοποίησε το χρόνο!
Αχ, αφήστε με να μην αξιοποιήσω τίποτα!
Ούτε από το χρόνο ούτε από την ύπαρξη,
Ούτε από τις αναμνήσεις του χρόνου ή της ύπαρξης!
Αφήστε με να είμαι ένα φύλλο δέντρου, τρέμοντας στο αεράκι,
Η σκόνη ενός δέντρου αθέλητα μοναχικού,
Το συμπτωματικό στάξιμο της βροχής που πια κοπάζει

Το ίχνος που αφήνουν οι τροχοί στο δρόμο,
Μέχρι να περάσουν άλλοι,
Η σβούρα ενός παιδιού, που πάει να σταματήσει,
Που ταλαντεύεται, με την ίδια κίνηση όπως η γη,
Που δονείται, με την ίδια κίνηση όπως η ψυχή,
Και που πέφτει, όπως πέφτουν οι θεοί
στο έδαφος του Τεπρωμένου.

11-4-1928

ΧΧΧVI

Υπάρχουν ποιητές που είναι τεχνίτες
Και δουλεύουν τους στίχους
Όπως οι μαραγκοί το ξύλο!
Τι λυπηρό να μην ξέρεις ν' ανθίζεις!
Να' χεις να βάζεις στίχο σε στίχο, όπως αυτός
Που χτίζει έναν τοίχο
Και βλέπει αν στέκει καλά
Και τον γκρεμίζει αν δεν είναι έτσι!
Αλλά το μόνο έργο τέχνης είναι η Γη μας
Που αλλάζει, και πάντα η ίδια είναι και πάντα ωραία...
Το σκέφτομαι, όχι όπως ο οποιοσδήποτε σκέφτεται,
Αλλά όπως αυτός που αναπνέει.
Κοιτάζω τα λουλούδια και γελάω...
Δεν ξέρω αν με καταλαβαίνουν ούτε κι εγώ αν τα καταλαβαίνω...
Γνωρίζω όμως ότι η αλήθεια μαζί τους και μαζί μου είναι
Στην κοινή μας θεότητα
Που μας αφήνει να φύγουμε, να ζήσουμε για τη Γη,
Ευτυχισμένοι στα χέρια τις εποχές να σηκώνουμε
Ν' αφήνουμε τον άνεμο να μας αποκοιμίζει
Και στα όνειρά μας, όνειρα να μην έχουμε.
Όποιος έχει λουλούδια ανάγκη τον Θεό δεν έχει.

Το ποίημα «Τέσσερις ωδές» ο Πεσσόα, ενταγμένο στα έργα του «ετερώνυμου» Ρικάρντο Ρέις. (Από το βιβλίο της Γ' Λυκείου κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας)

μτφρ.: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Τέσσερις Ωδές

Να θέλεις λίγα: Θα τα έχεις όλα.
Τίποτε να μη θέλεις: Θα είσαι ελεύθερος.
Ο ίδιος ο έρωτας που νιώθουν
Για μας, μας απαιτεί, μας καταπιέζει.
Για να είσαι μεγάλος, να είσαι ακέραιος: Τίποτε
Δικό σου να μην υπερβάλλεις ή να μη διαγράφεις.
Να είσαι όλα σε κάθε πράγμα.
Να βάζεις όσα είσαι, Και στο ελάχιστο που κάνεις.
Έτσι σε κάθε λίμνη ολόκληρη η σελήνη
Λάμπει, γιατί ζει ψηλά.
Αναρίθμητοι ζουν μέσα μας,
Αν σκέφτομαι ή αν νιώθω, αγνοώ
Ποιος μέσα μου σκέφτεται ή νιώθει.
Είμαι μονάχα ο τόπος
Όπου νιώθουν ή σκέφτονται.
Έχω περισσότερες από μια ψυχές.
Υπάρχουν περισσότερα εγώ απ' το ίδιο το εγώ μου.
Υπάρχω ωστόσο
Αδιάφορος για όλους,
Τους κάνω να σιωπούν: εγώ μιλάω.
Οι διασταυρούμενες παρορμήσεις
Όσων νιώθω ή δεν νιώθω

Πολεμούν μέσα σε αυτόν που είμαι.
Τις αγνοώ. Τίποτε δεν υπαγορεύουν
Σ' αυτόν που γνωρίζω ότι είμαι: εγώ γράφω.

Ο θεός Παν δεν πέθανε,
Σε κάθε κάμπο που δείχνει
Στα χαμόγελα του Απόλλωνα
Τα γυμνά στήθη της Δήμητρας
Αργά ή γρήγορα θα δείτε
Να εμφανίζεται εκεί
Ο θεός Παν, ο αθάνατος.
Όχι δε σκότωσε άλλους θεούς
Ο θλιμμένος χριστιανός θεός.
Ο Χριστός είναι ένας ακόμη θεός,
Ίσως ένας που έλειπε.
Ο Παν συνεχίζει να δίνει
Τους ήχους από τον αυλό του
Στ' αυτιά της Δήμητρας
Που καμαρώνει στους κάμπους.
Οι θεοί είναι οι ίδιοι,
Πάντοτε λαμπεροί και γαλήνιοι,
Γεμάτοι από αιωνιότητα
Και περιφρόνηση για μας,
Φέρνοντας τη μέρα και την νύχτα
Και τις χρυσαφένιες σοδειές
Όχι για να μας δώσουν
Τη μέρα και την νύχτα και το στάρι
Μα για άλλον και θείο
Τυχαίο σκοπό.

ALVARO DE CAMPOS

Απόσπασμα από την ποιητική σύνθεση:

Θαλασσινή ωδή του Άλβαρο ντε Κάμπος,

μτφρ.-επιμ.: Μαρία Παπαδήμα,

Εκδόσεις Νεφέλη 2012.

Δημοσιευμένο στο <http://www.e-roema.eu>

[...]

Πόσες εθνικότητες στον κόσμο!

Πόσα επαγγέλματα!

Πόσοι άνθρωποι!

Πόσες μοίρες διαφορετικές μπορεί να κρύβει η ζωή,

η ζωή, τελικά, κατά βάθος, πάντα η ίδια!

Πόσες φάτσες παράξενες!

Όλες οι φάτσες είναι παράξενες

και δεν υπάρχει τίποτα ιερότερο

από το να κοιτάξεις πολύ τους ανθρώπους.

Η αδελφοσύνη τελικά δεν είναι ιδέα επαναστατική.

Είναι κάτι που μας το μαθαίνει η ζωή,

όπου πρέπει να ανεχόμαστε τα πάντα,

και τελικά βρίσκουμε ευχάριστο

αυτό που πρέπει ν' ανεχόμαστε,
και καταλήγουμε να κλαίμε σχεδόν
από τρυφερότητα γι' αυτό που ανεχτήκαμε!
Α, όλα τούτα είναι ωραία,
είναι ανθρώπινα και ταιριάζουν
τόσο με τα ανθρώπινα συναισθήματα,
τόσο κοινωνικά και καθωσπρέπει,
τόσο πολύπλοκα απλά, τόσο μεταφυσικά θλιβερά!
Η πολυτάραχη, η διαφορετική ζωή
μάς διαπαιδαγωγεί τελικά στα ανθρώπινα.
Καημένοι άνθρωποι!
Καημένοι όλοι μας!

...